Het Meest Verspreide IN VLAANDEREN. — HET BESTE BLAD voor Aankondigingen.
PRIJS per NUMMER VERKOOPERS : 15 C. MET DE POST ... BUITENLAND ... AMERICA ...
REGELPRIJS ...
35ste JAARGANG

't Getrouwe Maldeghem

11 Febr. 1923. 6 ZONDAG

Vervangt tot aller tijd ook « Onze Kop », orgaan voor de Vlaamsche Hoogeschool te Gent, van voor den oorlog.

Hoofdopsteller Victor DELILLE, Maldeghem

Telefoon : Maldeghem Nr 1

"Diogenesse„

De Amerikaan kijkt over zijn muurtje en zegt :

« Moeder Europa zoekt den vrede. Maar zoolang zij niet dat ongedierte van haar pad wegmaakt, zal zij dezen niet vinden. »

—o—

Heeft Vander Velde niet verklaard in de Kamer verleden week, dat de bezettingslegers 3 miljard kosten ??? en Duitschland heeft tot hiertoe nog slechts 4 1/2 miljard goudmark gestort.

En hoeveel miljarden worden er binnenlands aan de legers verspild ?

Wat een aantal jongens uit hun werk getrokken en wat een materiaal vergoten en verdraaid zonder eenige noodzakelijkheid.

—o—

« Dit ongedierte uit haar weg geruimd, en dan zal moeder Europa den rijken vrede vinden. »

KRONIJK

Het gelijkt een rustige week in de politiek.

Geen al te onrustwekkend nieuws uit de Roer.

Ook te Lausanne is er nog geen nieuwe oorlog.

Onze nieuwe huishuurwet is door de Senaatscommissie aangenomen gelijk zij uit de Kamer kwam en zal dus ook wel door den Senaat op een oogwenk gestemd worden.

De vriend van 't Getrouwe te Luik schrijft dat hem gister verklaard werd door priester Senator Broeckx dat de vervlaamsching van Gent ook door den Senaat zal worden gestemd zonder verandering, ofschoon dit wel eenige moeite zal kosten.

Maar in een fransch blad van Brussel lezen wij dezen morgen juist het tegenover gestelde, waar door de wet weerom naar de Kamer zou moeten om weer wat nieuwe onrust in het land te verwekken.

* * *

Deze betrekkelijk stille dagen van verwachting komen van pas om eens kalm over het dagelijksche brood te mediteeren.

Het brood is 5 centiemes verduurd en de suiker 35 en 't en zou niet moeten alzoo zijn zoo de menschen hun verstand gebruikten.

Ze moeten leeren verstandig koopen.

Wij ontvingen daarover uit Brussel een groot plakkaat van het « Belgisch Maatschappelijk Verbond der Koopers aan de Bevolking. »

Daarin staat dat « gewetenloze speculanten een misdadigen aanval doen tegen den belgischen frank.

« Niets wettigt de waarde-vermindering van ons geld, onze nijverheid herbloeit. Belgie heeft minder papieren geld uitgegeven dan men door dat neerzakken zou denken ; onze schatkist wordt integendeel beter door de grootere opbrengst der belastingen en de uitgaven van ons leger in het Roerbekken komen ten laste van het bezette gebied...

* * *

Deze twee laatste puntjes zijn niet zoo lekker.

De Belastingen komen van eigen geld : 't is de verplaatsing van 't geld uit de beurs van onze menschen in de beurs van het land en beiden blijven dus even rijk.

En wat de uitgaven rond de Roer betreft, wij lazen in de dagbladen dat onze mannen aldaar de tolrechten die zij heffen rechtstreeks gebruiken voor hunne onderhoudskosten.

Onze tolbeamten, binnenlands, hebben daar altijd van gedroomd. Maar waarmee zou eindelijk het land moeten leven ?

Het plakkaat geeft ten laatste den goeden raad aan de bevolking kalm te blijven, geen onnoodige uitgaven te doen en vooral niet in den vreemde de waren te koopen die ons eigen land bezit.

Integendeel zooveel mogelijk aan den vreemde verkoopen.

En tegen de dreigende prijsverhooging opkomen met « koopersstaking. »

* * *

Bij dit laatste woord zie 'k de lezers van 't Getrouwe hun schouders heffen tot aan hun ooren.

Als men brood noodig heeft, moet men toch naar den bakker gaan, of zelf het brood bakken en dan moet men toch naar den verkooper van meel of bloem gaan, of zelf de tarwe opdoen en boer spelen en dat kan iedereen toch niet.

Maar met het plakkaat kwam ook een boekje toe van M. Ernest Mahaim, hoogleeraar te Luik : « l'Organisation des consommateurs » dat de Verbruikers ook zich moeten inrichten.

Immers de Voortbrengers en Handelaars richten zich wel in, sluiten zich aaneen om zooveel geld als mogelijk voor hunne koopwaar te krijgen. Waarom zouden 't dan de koopers ook niet doen ?

De professor geeft eerst een kleinen leergang van « Staathuishoudkunde » een wetenschap, van dewelke onze lezers te nauwernood den naam kennen en toch op hunne wijze door heel hun leven volgen

't Begint en eindigt met de behoeften van den mensch, in 't Fransch « les besoins. »

Littré noemt dat « alle wensch naar iets wat men niet heeft. »

Ch. Gide, dien we volgden in de hoogeschool van Geneve, noemt de behoeften van den mensch « den motor van alle bedrijvigheid. »

Ziet ge wel, schrijft nu M. Mahaim : Er is altijd een begeerte bij : 't is genoeg dat iemand gelooft dat hij iets noodig heeft om het te moeten hebben. Men heeft wel te zeggen dat de behoeften haren wortel hebben in den dierlijken mensch, maar 't is door zijnen geest dat hij er aan denkt en het wil hebben.

Dus de mensch kan zijne behoeften inkrimpen, als hij maar wil.

Dat we moesten op deze wetenschappelijken voet voortgaan door de 24 bladzijden van M. Mahaims betoog, heel weinigen zouden ons begrijpen.

Gister, in een herberg op de Koornmarkt te Gent hoorden we 't zelfde wat de professor schreef, alhoewel ze hem voorzeker niet gelezen hadden :

« 't Volk moet nu fijn brood hebben en pateetjes ! Kan 't missen dat alles te duur is ! »

* * *

Professor Mahaim (dien we, me dunkt, reeds gevraagd heeft minister te worden) besluit zijn boekje met een drievoudigen wensch :

Eerst een comité central économique ; dat al de geleerden van 't land naar middels doet zoeken om het duur leven goedkooper te maken.

Tweeds een Ligue sociale d'acheteurs, om de geleerde gedachten te verspreiden.

Ten derde een Coopérative des Acheteurs, om samen alle benoodigheden te bezorgen, de hefboom van alles.

Hij heeft er al eene gesticht op 20 Januari 1921, die geld verschiet aan achtbare winkeliers voor den verkoop in 't klein.

En hier is het antwoord op de twijfelaars, toen ze hierboven het woord hoorden van « koopersstaking ».

Men moet toch ievers koopen.

En we hoorden ook in die herberg op de Koornmarkt : zwijgt mij van kooperatieven, want ze verkoopen zoo duur als een ander.

De samenwerkende verkoop van het Belgisch Verbond der Koopers moet dan iets beters zijn.

En we verwachten met spanning haar goede uitslagen, die wij van harte wenschen.

* * *

Wie daarover nadere inlichtingen wil, schrijve (ook in 't Vlaamsch) aan het Verbond der koopers, Eikstraat, 16, Brussel.

Dit Verbond geeft ook vlugschriften uit en het laatste is een oproep tegen de spelers op de beurs die met engelsche ponden en dollars te koopen, onzen frank hebben vernederd. Die zouden moeten gestraft worden zoowel als de hasaardspelers van Spa en Oostende.

De Conferentie van Lausanne

is na een maand en zooveel weken mislukt....

Op deze conferentie moest de vrede tusschen Turken en Grieken met goedvinding van Engeland, enzoovoorts bewerkt worden.

Het zijn bizonder de Engelschen die geen accoord met de Turken konden krijgen. Elkeen is Maandag en Dinsdag naar huis getrokken.

Men zegt intusschen, om zand in d'oogen te strooien dat de conferentie slechts geschorst is, en over drie of vier weken weer zal hernomen worden.

— Er is gezegd geweest dat Prinses Yolanda van Italië zou getrouwd hebben met onzen prins Leopold.

Maandag werd de officieele verloving aangekondigd van prinses Yolanda met graaf Calvi di Borgolo, kapitein bij de ruiterij, die tijdens den oorlog als vlieger dienst deed en zwaar gewond werd.

Prinses Yolanda is de oudste dochter van het Italiaansche vorstenpaar.

Het nieuws der verloving werd door Mussolini, onder luid applaus, in de Italiaansche kamer aangekondigd. Ook heeft de koning besloten kapitein Calvi di Bergalo den titel van hertog van Montemagna te verleenen.

Het huwelijk zal worden voltrokken in April.

Nieuwe Belastingen.

M. Theunis, minister van Financiën, heeft een wetsontwerp ingediend tot wijziging van de wetten op de zegel-, registratie-, griffie- en erfenisrechten.

Uit de vertaling van de Memorie van Toelichting geraken wij niet wijs. De reeds zoo ingewikkelde uiteenzetting wordt door de erbarmelijke vertaling volslagen onbegrijpelijk.

De artikelen van het nieuwe wetsontwerp, welke even erbarmelijk uit het Fransch vertaald werden, zullen eerlang kracht van wet hebben. Steeds hetzelfde liedje : de Vlamingen worden met bespottelijke vertalingen geregeerd.

Door het nieuwe wetsontwerp, zoo lezen wij in de Memorie van Toelichting, worden geen nieuwe rechten ingevoerd en evenmin de bestaande belastingen verhoogd. Alleen worden sommige vrijstellingen afgeschaft, leemten aangevuld en waar bedrog mogelijk was, zulks beteugeld.

Zoo zullen voortaan met 1 p. d. belast worden : het endosseeren van leveringsbons of cedulen, de verbruiksverklaringen, de facturen aangaande een aannemingscontract, de memories en de gevorderde honoraria.

Voortaan zullen als weelde-artikelen beschouwd en in hooger mate belast worden :

Photographische toestellen en toebehooren, objectieven, raampjes, platen, papier, films, voeten, kokers, enz.

Biljarten en toebehoorten, artikelen voor croquet-, kolfbaan-, voetbal-, lawntennis-, domino-, schaakspel en, in 't algemeen, alle welkdanige spelen ;

Chocoladebonbons, fondants, doopsuiker, gekonfijt fruit en gebak ;

Zeldzaamheden, oudheden en voorwerpen voor verzamelingen, als dusdanig verkocht ;

Muziekinstrumenten, phonografen, gramofonen, mechanische pianos en hunne toebehooren ;

Speelgoed ;

Voorwerpen voor horlogemakers of brillewerk in zilver, goud of platina ; voorwerpen hoe ook genaamd in schildpad, ivoor, kristal of porselein ;

Kunstvoorwerpen in brons en in marmer ;

Oude of moderne tapijtwerken, Oostersche tapijten en andere, op het getouw of met de hand geweven, van louter wol of zijde, of met wol of met zijde vermengd ;

Schilderijen, waterverfteekeningen, pastellen, teekeningen en beeldhouwwerken, ter uitzondering van de oorspronkelijke rechtstreeks door den kunstenaar verkochte voorwerpen ;

Kunstmatige en gesteriliseerde bloemen; natuurlijke bloemen afgesneden of in potten, broeikas- of kamerplanten, ter uitsluiting van deze welke op den openbaren weg verkocht worden.

Het bedrag betaald voor het huren van brandkasten zal voortaan met 10 t. h. belast worden.

Ook de aankoopprijzen van brandewijn, elixirs, likeuren, bitters en andere soortgelijke producten.

Bedraagt de prijs minder dan 10 frank dan wordt een taxe van 50 centiem geheven.

Het zegelrecht zal voortaan geheven worden op de toelatingen tot bouwen, tot oprichten eener fabriek, tot verkoopen van nieuwe koopwaren ; de diploma's en studiegetuigschriften ; de zeepassen ; de eenzelvigheidskaarten (deze met 25 centiemen) ; de getuigschriften tot bewijs van neerlegging van een fabrieksmerk en van eene patentaanvraag ; de aanstellingsbrieven uitgereikt aan al de personen aan wie eenigerlei ambt of openbare dienst opgedragen wordt.

De aan den Staat, aan de provinciën, aan de gemeenten en aan de openbare instellingen afgegeven kwijtschriften worden aan de belastingen onderworpen volgens den nieuwen regel. Maar de particulieren, die het kwijtschrift afgeleverd hebben, zullen denlast ervan dragen.

De Belgische verzekeraars en de vertegenwoordigers in België der vreemde verzekeraars zijn gehouden hunne repertoria, registers, boeken, polissen, contracten en alle andere bescheiden, zonder verplaatsing, mede te deelen aan de ambtenaren van het beheer der registratie.

In 't vervolg zullen de contracten van het overlaten van handelsbedrijven met fr. 3.50 registratierecht voor elke 100 frank belast worden.

De samenwerkende vennootschappen en de credietvereenigingen worden voor de heffing der registratie-, zegel-, griffie- en hypotheekrechten, met de naamlooze vennootschappen gelijkgesteld. Worden aan 't vast zegelrecht van 50 centiem onderworpen, de nominatieve titels van de rechten der deelhebbers in de samenwerkende vennootschappen en de credietvereenigingen.

Hetgeen geërfd of verkregen wordt boven hun wettelijk aandeel uit de nalatenschap van een inwoner van het Rijk, door broeders of zusters, door neven, nichten, ooms of moeien, door naneven, nanichten, oudooms of oudmoeien wordt onderworpen aan de erfenisrechten waarmede de neven, de naneven en de niet verwante personen onderscheidenlijk belast worden, op het overeenstemmend deel in de erfenis.

BESTUURDER : Uwe genadevraag is verworpen. Morgenvroeg zult geverhangen worden. Wilt ge van avond nog iets eten, ge moogt eten en drinken wat ge wilt.

DE VEROORDEELDE : — Jammer. Jam...mer. Had ik dat drie maanden eerder gehad, dan was de moord nooit gebeurd.

Engeland was bekend als tellende de rijkste maar ook de armste der armste lieden. In dezen tijd ook weer.

Anderhalf miljoen menschen zijn er door de schuld van het hooge pond sinds jaren werkloos, en het zal nog moeten blijken of de Roerbezetting, het evenwicht van Europa niet ernstig zal hebben vertraagd.

In het Roergebied.

De spoorwegstaking, waar wij verleden week van verteld hebben, was Zondag en Zaterdag wat gestild.

De Fransche soldaten waren uit de stations teruggetrokken en het duitsche personeel ging terug rijden.

Opeens is de wind weergekeerd.

Heden Donderdag dat we schrijven zijn het slechte berichten, want ook in het oude bezette Rijngebied is ieder spoorverkeer stilgelegd, uitgezonderd waar de Engelschen zitten, dat is te Keulen zelf.

Hier enkele berichten :

— In het geheele Duitsche gebied aan den linker-Rijnoever, van de Nederlandsche grens in het Noorden tot aan het Saar-gebied in het Zuiden staat thans op alle hoofdaanvakken het spoorwegverkeer stil, behalve op de baanvakken, die binnen de door Engelschen bezette zone liggen.

Wegens den Franschen inval in Baden liggen thans de stations Mainz, Frankfort en Darmstadt stil. Het reizigersverkeer alleen heeft op dit baanvak nog plaats. De treinen over Appenweiler en Offenburg worden door de Franschen niet meer doorgelaten, behalve de internationale Zwitsersche treinen.

Fransche troepen hebben het station Steele bezet. Zij eischten van het spoorwegpersoneel, dat dit zou verklaren, dat het aan de Fransche bevelen zou gehoorzamen. Het personeel weigerde echter, waarop het gedwongen werd onmiddellijk te verlaten. Tengevolge van dit ingrijpen der Franschen is de gewichtige hoofdlijn van het Roergebied : Essen—Bochum, via Steele, eveneens stopgezet, nadat reeds de lijn Essen—Hattingen over Steele door de bezetting van het station Hattingen is stopgezet.

— Neuss is Zondag opnieuw door de Franschen bezet. Het verkeer ligt geheel stil.

Wegens de bemoeienis van de bezettingstroepen is het spoorwegverkeer op het baanvak Trier—Koblenz gestaakt.

— Sinds 1 Februari, den eersten dag van het uitvoerverbod van kolen, waren er door het Duitsche spoorwegpersoneel nog meer dan 100 kolentreinen naar het onbezette gebied gereden. Door het opbreken van de spoorstaven hebben de Franschen de sporen thans onberijdbaar gemaakt.

— Onze soldaten hebben het verkeer verzekerd op alle lijnen, die tot de voedselvoorziening van het bezettingsleger noodig zijn. De Belgen berijden met eigen krachten een vak van den internationalen dienst Brussel - Keulen.

— Het transito verkeer tusschen Nederland en Zuid-Duitschland en Zwitserland via Aken is nu weer totaal gestremd Ook het personenvervoer tusschen Aken en Maastricht staat stil.

Enkele treinen vertrokken gisteren in de richting van België, doch met Belgisch personeel. De stations zijn geheel en al door bezettingstroepen bezet en afgesloten.

Alle spoorwegverkeer tusschen Herzogenrath en Heerlen is eveneens verbroken.

Op de grensstations van het Roergebied worden met de kolentreinen voor het onbezette gebied ook die voor Italië, Nederland en Zwitserland nog steeds vastgehouden. In verschillende plaatsen aan de Oostgrens zijn Fransche en Belgische tolambtenaren en gendarmerie aangekomen.

Te Essen stond het geheele telegraaf en telefoonverkeer stop. De Franschen dreigen thans de beambten die blijven weigeren leidingen voor hen aan te leggen, met uitzetting

Te Koblenz zijn alle dagbladen weer voor drie dagen verboden.

— De treinen met kolen voor Nederland, die nog werden opgehouden, werden toch doorgelaten.

— De Belgische tolbedienden beginnen de tolontvangsten te innen. Op 4 Februari werden, wat Dusseldorp en Duisburg betreft, 100 millioen mark tolrechten vastgesteld, die als volgt werden geïnd : 3 millioen in munt en 97 millioen in waarborgwaarden, zooals checks en handelseffekten.

En de groote koppen spreken elkaar tegen :

— De Fransche minister van Openbare Werken Le Trocquer verklaarde, na afloop van de bijeenkomst in het hoofdkwartier te Dusseldorp : « Ik vertrek met een indruk van volledige voldoening en totaal vertrouwen. »

— De rijkskanselier Dr Cuno van zijn reis, in het bezette Roergebied, te Berlijn teruggekeerd, verklaarde dat hij een uitstekenden indruk heeft opgedaan in het Roergebied en in zijn meening is gesterkt dat het voortzetten van het lijdelijk verzet noodig is.

— In den loop van een te Essen gehouden bijeenkomst, heeft dr. Luther, burgemeester van Essen en minister der Voedselvoorziening aan de leiders der syndikaten verklaard, dat eene zekere inzinking van het verzet merkbaar wordt en de bevolking begint te morren.

« Indien wij het niet kunnen uithouden, riep hij uit, zijn wij verloren ».

— De stemming onder de mijnwerkers in het Roergebied wordt gekenmerkt door de rede, die de vertegenwoordiger van den socialistischen bond Dinsdag bij de begrafenis van den doodgeschoten mijnwerker Haumann heeft gehouden. Hij zeide : « De hoop dat met de wapenstilstand in 1918 het moorden zou ophouden is ijdel gebleken. Wat thans in het Roergebied gebeurt is erger dan oorlog. Hier worden vreedzame, weerlooze menschen overvallen en neergeschoten. Wij kunnen het geweld der Franschen niet met geweld beantwoorden, maar wij protesteeren er tegen.

— De mijnwerkers beginnen ook te staken.

Zij zouden in het distrikt Recklinghausen Dinsdag 24 uren staken als protest tegen de aanhouding van leden van het mijnbestuur.

Een speelreisje naar Brussel.

(3)

De zonne rees en begon het wagonlichtje beschaamd te maken. De dag kwam.

Stanske naderde 't openstaande vensterken om er door te kijken.

« Leiten, zei het, k'e nog hooren zeggen dat de wereld draait, en als 'k nu op 't konvooi verre kijke, 'k moete 't voor mijn eigen oogen gelooven, 't draait al da'k zie » en ze stond op om ne keer al den anderen kant te gaan kijken.

Leiten die te koud kreeg schoof het raamke dicht en ontstak zijn pijpe, Stanse moe gekeken schoof de plooien van haar roksken effen en ging in 't hoeksken zitten.

« Wat is Ons-Heere toch wonderbaar in zijn werken, zei het. 'k Heb nog wel onthouden wanneer ik nog kind was, dat moeder zaliger zei, dat op 't ende van de wereld er gingen feturen (voituren) loopen zonder peerd of steert, dat de vrouwen gingen mutsen dragen waarvan dat men niet en ging weten indien ze rechte of averechts stonden en zelve dat de menschen gingen vligen gelijk de vogels, en we 'n hebben nu maar datde meer te kort. »

« Ja vliegen, zei Leiten, we mogen allichte onze haspen en spillen vergåren om naar Sinte-Pieters te verhuizen. »

« Maar Leiten, zei Stanske, we mogen niet vergeten dat 't Zondag is en we zouden best, nu we hier alleene zitten, een paternosterke lezen om geen ongelukken tegen te komen op ons viaaze, » en 't trok zijn grooten rooden, met zwarte vlekken bezaaiden neusdoek uit om aan zijn paternoster te geraken, « of zouden we nog eerst elk een ei eten, 't is nu al lange dat we van huis weg zijn » en met denzelfden asem deed ze haar paanderken open en nam twee van die in papierkens gedraaide eieren uit en gaf er een aan haren wettelijken.

Stanske miek een kruiske en had juiste dat ei uit het papierke ontfutseld, toen er een stemme klonk, « de kaartjes, als 't u belieft. »

Stanske, geheel verbouwereerd, zat daar met het ei in zijne eene hand en dat papierke in d'andere hand : en 't wilde 't papiertje door het vensterke smijten en 't ongeluk wilde 't miste van hand en 'tsmeet dat ei, niet door, maar te midden op 't glas van het nu toe zijnde raamke, dat de stukken rond spetterden.

« Wel, wel O L H. toch, wat tegenkomsten al » zei het tegen Leiten en 't keek onthutst naar de kaartjesman die 't spel reeds in d'oogen had. « Mijnheere, zei het, ge moogt u niet dul maken, 'k ga het schoone af en weg kuischen ; dat is van niet gewend te zijn van te viazeeren. »

« Hier zijn onze kaartjes » zei Leiten. De man zag seffens met wien hij te doen had, keek en glimlachte zonder spreken. « Dat ziet er mij toch ne fraaie vriendelijken heere uit, zei Stanske, hij en zou voorzeker geen puitje kwaad doen. »

De trein viel toen eens stille rechtover een groote statie. « 'k Geloove dat we er al zijn vrouwe, zei Leiten en hij klopte zijn pijpe uit op de top van zijn schoen »

« Is 't hier te Brussele, Menheere » vroeg Stanse, aan ne vent die rustig op den anderen bank was komen zitten en zijn dagblad las.

« Neen neen 't madame, wei zijn nog maar te Audenaarde, nog maar halfwege. »

« Nog maar halfwege, herhaalde ze, en gaat menheere ook naar Brussele. »

« Ja ma'ame, » zei hij.

« We mogen dan op ons gemak blijven zitten en als we u zien weggaan, we gaan ook weg. »

Welhaast glibberden de paternosterbeiers door Stanskes beenderige vingerkens en 't zat daar nu, de oogen neergeslagen, sprakeloos, ingetogen gelijk een oud davootje dat in bedevaart ging.

Leiten zat met zijn ellebogen op de knieën, zijn oogen keken dom weg naar den grond en zijn ge achten vielen op zijn konijnen, zijn hennen en op de geite die toekomende weke aan haren tijd moest zijn.

't Vervolgt. PUTMAN

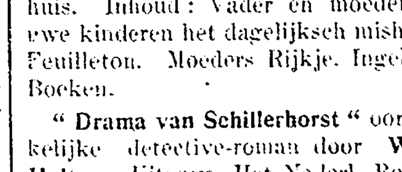

" **Tijdschrift voor R.K.Ouders en Opvoeders** " 1 Febr. Tilburg - Nederl.Boekhuis. Inhoud : Vader en moeder leert uwe kinderen het dagelijksch mishooren. Feuilleton. Moeders Rijkje. Ingekomen Boeken.

" **Drama van Schillerhorst** " oorspronkelijke detective-roman door **William Holt.** — Uitgave. Het Nederl. Boekhuis te Tilburg.

Het is hier niet gelijk bij andere detective romans waarin alleen de nieuwsgierigheid wordt opgewekt en men snakt naar het einde. Hier worden ook levendige gevoelens opgewekt. Dit boek zou goed kunnen dienen als feuilleton in een dagblad.

" **Op den Tweesprong.** " door **Henri t'Sas.** Roman van 't Brabantsch Land. Uitgave-Nederl. Boekhuis te Tilburg.

't Is een drift van een boerejongen naar een opgenet landsch herbergmeisje. Koos heet de jongen en Sjenette het meisje. De ouders van Koos zijn tegen het verkeer want Koos kan een ander meisje uit de buurte, veel rijker en deftiger, trouwen. Koos heeft het lastig om daarbij komen vele mededingers naar Sjenette. Nu, op een boerefeest wordt Koos ineens gekeerd en hij zal trouwen met nog een ander meisje, schele Mie. Maar na een tijdje bondt hij niet veel meer van schele Mie en trekt weer achter Sjenette die zich in de stad als dienstmeid had verhuurd. Koos verlaat zijn schoone ouderlijke hoeve en wordt houtkapper in de stad om dichter bij Sjenette te zijn. Maar daar ziet hij eens op de foor dat Sjenete met soldaten slentert en Koos in groote woede schiet op een der soldaten toe doch hij krijgt een messteek en wordt naar 't hospitaal gedragen. En als Koos genezen is, trouwt hij met schele Mie.

Mooi verteld en het dorpsche en boereleven is wel geschilderd.

Verschenen : **Mizans Filmsnippers** " door Ch. van Leckwijck. Prijs 1.50 fr.

Een boek gedichten, allerhande, zooals men zien kan in de inhoudstafel :

Arabische en andere wijsheidsnippers. Een Ballade-Middeleeuwsch Scenario. Zeven oude Vlaamsche Liederen op nieuwen trant. Vierlingen en andere dichten. Gepeinzen en drolierijen van de koffietafel. Bij den Boekhandel van 't Getrouwe te krijgen.

" **Theoretisch-Praktische Zangcursus** " Een- en Tweestemmige Zangoefeningen

Nieuwigheden uit de Mekanieke Wereld Nr 168.

Een Wolkenkraber Wedstrijd.

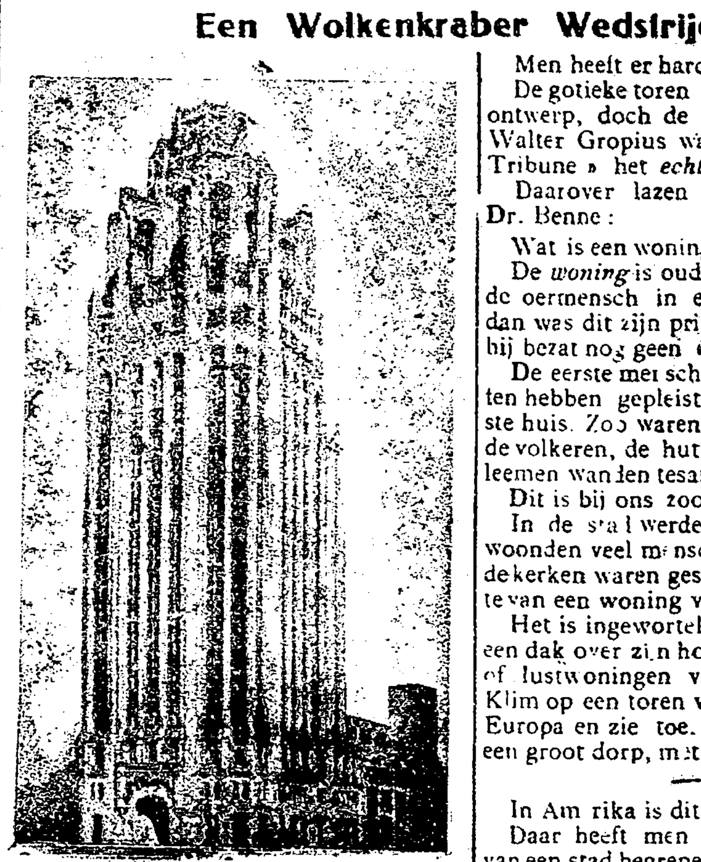

DIT IS DE WOLKENKRABBER VOOR DE « CHICAGO TRIBUNE » DIE MET DEN EERSTEN PRIJS VAN 100.000 DOLLAR WERD BEKROOND.

Hij is van den New-Yorkschen architect J. M. Howell. Deze welkenkrabber gelijkt een Kerktoren in Engelschen gotiek.

Een der grootste dagbladen van de Vereenigde Staten in America, namelijk de « Chicago Tribune » heeft een wedstrijd uitgeschreven onder alle architekten van de wereld, om voor zich het mooiste ontwerp te teekenen van een wolkenkrabber.

De Amerikaansche bladen zijn zoo groot en machtig geworden, dat zij kunnen miljoenen dollars uitgeven voor een stukje terrein midden de stad, miljoenen dollars voor een hemelgebouw en miljoenen dollars voor machinerie en personeel En dat is begrijpelijk. De Vereenigde Staten zijn zoo groot als Europa. Zij vormen een enkel land dat zijn zelfde bladen leest Die bladen zijn overstelpt van aankondigingen die met goud worden betaald. De publiciteit, de bekendheid van een zaak, is als de meststof voor de vruchten.

De printen bij dit artikel geven twee der ontwerpen uit den wedstrijd. Zij verschillen zeer van de vroegere wolkenbrabbers die te New-York zijn verrezen en verleden jaar in 't Getrouwe zijn verschenen.

Deze beide printen van vandaag verschillen echter van elkaar nog veel meer.

Welk ontwerp verdiende den eersten prijs ?

Men heeft er hard over getwist.

De gotieke toren was wel het *mooiste* ontwerp, doch de kubistische Blok van Walter Gropius was voor de « Chicago Tribune » het *echte* bureelhuis.

Daarover lazen wij een studie van Dr. Benne :

Wat is een woning ?

De *woning* is ouder dan het *huis*. Toen de oermensch in een steenholte leefde, dan was dit zijn primitieve woning, maar hij bezat nog geen « buis ».

De eerste menschen die de leemen hutten hebben gepleisterd schiepen het eerste huis. Zoo waren de tent der zwervende volkeren, de hut van de negers en de leemen wanden tesamen woning en huis.

Dit is bij ons zoo gebleven.

In de stad werden de huizen groot, en woonden veel menschen bij elkaar. Zelfs de kerken waren gesproten uit de gedachte van een woning voor den Heer.

Het is ingeworteld dat « elke mensch een dak over zijn hoofd heeft ». In villas of lustwoningen vereert men de daken. Klim op een toren van een groote stad in Europa en zie toe.. een stad lijkt nog een groot dorp, met vele verwarde daken.

In Amerika is dit niet meer zoo.

Daar heeft men geheel het karakter van een stad begrepen, dat is concentratie, samenschuiven Dat is techniek. Daartoe heeft men heel wat onbevredigende oude voorstellingen overwonnen.

Huizen zijn daar niet meer woning.

Een koopmanshuis was voortijds woning, bureel en pakhuis bij elkaar, nu is het huis niet meer woning, het is eerder « ruimte ». Men schept reuzenhuizen voor de bureelen van een firma of vele firmas samen, die zeer nauw bij elkander willen zijn.

Zoo ontstonden de wolkenkrabbers te New-York waar men omringd door de zee niet meer uitbreiden kon, tenzij in de hoogte.

Grootsteden en grootwoningen moeten bij ons nog geschapen worden, met gansch nieuwe gezichtspunten op hygienisch en verkeersgebied, maar... dat zal alleen mogelijk zijn door een voortwaarts stappen, niet door een tergublik, alleen door een uitsluitend karakter van grootstad, niet door een landelijk idyllisme.

Loop in een onzer steden van den eenen straathoek tot den anderen, immer loop ge facaden voorbij, eigene facaden ja wel, maar die ten slotte zich maar onderscheiden door het aantal vensters. Het werd een doodsgewoonte eeuwen aan een stuk gelijkaardig dekoratief te bouwen.

Stel U eens op den huidigen dage een personenwagen van een sneltrein voor in Romaansche stijl, of chineesche, of etrustische, of gothische, of barocke, of moderne, enzoovoorts. Wat mal zou dat staan !

DIT IS HET MODEL VAN WALTER GROPIUS EN ADOLF MEYER, VOOR DEN WOLKENKRABBER DER « CHICAGO TRIBUNE. » Er is zorg voor gedragen dat in elke ruimte van dit reuzen gebouw, het natuurlijk licht rijkelijk binnen treedt.

Waarom moet men nu aan zulk een wolkenkrabber nog het uitzicht geven van een kerk of een paleis, waarom moet een bureelhuis zoo opgesmukt wezen ?

Een keizer moet zijn paleis opsmukken, hij doet dat keizerlijk een rijke burger versiert zijn villa, een klein mensch zijn « woning, » maar moet men nu een gotisch versierde toren gaan maken, van een letterzetterij, van een rotatiezaal, van duizend bureelen waar een toevallig immer wisselende schaar van menschen enkele uren verschijnt ?

Hier is de opsmukking leugen. Het bureelhuis moet in zijn verschijning onpersoonlijk zijn, gelijk een treinwagen.

De « Chicago Tribune » had het beste bureelhuis gevraagd en zij heeft den eersten prijs geschonken niet daar aan, maar aan het *mooiste* huis van de wereld.

En is het wel het mooiste huis ? Gelijk het grootste dier, opgeblazen als een mammouth het schoonste beest zou wezen.

Voor onzen tijd en zin mocht de hiernaaststaande kubistische blok, die stipt rechtstreeks op zijn doel afgaat, den eersten prijs behaald hebben »

— Zoo schrijft de kritikus.

Geven we ditmaal geen blinkende cijfers van 165 Meter hoog en zooveel honderd kamers en duizend ramen, we hebben toch een stukje stoute leer gehad, die het aandurft den *kubus* boven den spitsboog te stellen.

Wij zijn weer kinderen van onzen tijd —JYM—

HANDELSBANK
Naamlooze Vennootschap
HOOFDZETEL :
GENT : Kalenderberg 1.
BRUSSEL :
Welsrfaat 84
De DIENSTEN worden rap en zorgvol bewerkt door 25 agentschappen en bijkantoren in de bizonderste plaatsen van Oost-Vlaanderen.
Alle BEURS- en BANKVERHANDELINGEN aan de voordeeligste voorwaarden.

CREDIETVEREENIGING
"DE HANZEBANK„
TE 'S HERTOGENBOSCH.
— 90 kantoren in het Zuiden van Holland —
Volgestort eigen kapitaal 4.800.000 gulden.

Bijkantoor Aardenburg.
Correspondent : de gemeente-secretaris P. E DE MILLIANO, aldaar.

Belast zich met het koopen en verkoopen van vreemd geld tegen de billijkste koersen.
Opent loopende rekening in Hollandsch geld, zonder opzeg dadelijk terug te vorderen, tegen een rentevergoeding van 3 1/2 o/o 's jaars
Verricht alle bankzaken. 5358E

Wilt gij ter trouw
bediend worden. Koopt uwe HORLOGIËN en JUWEELEN bij
Mr Adolf Dhondt,
Thieltstraat 36, PITTHEM.
Het vermaardste het sterkste en 't goedkoopste Huis der Vlaanders. 4207-E

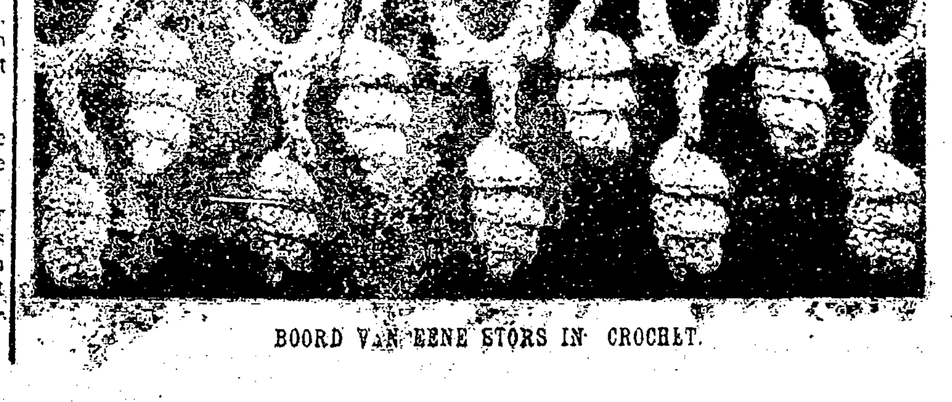

BOORD VAN EENE STORS IN CROCHET.

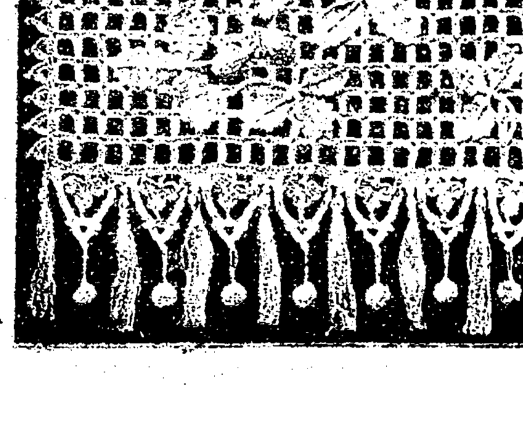

Dit zijn nu laatste modestorsen met grove crochet gemaakt en heel sierlijk. Ondergrond grove ruitjes en daarboven bloemen, of kerzen, of druiven dik opgevrocht.

Men kan de heele uitleg van dit soort crochetwerk aankoopen in het boek « Le Crochet » mits 3.50 fr. te verkrijgen in alle stations aubetten of boekerijen.

Gemakkelijker dan filetwerk en even schoon.